

Vårdval Primärvård, uppföljning januari-augusti 2018

Dnr 03706-2018

Förslag till beslut

Regionstyrelsen godkänner uppföljningsrapporten för Vårdval Primärvård januari-augusti 2018.

Yttrande till beslutsförslaget

Norrbottningar ska ha tillgång till primärvård av hög kvalitet i hela länet. Resultaten har förbättrats inom flera fokusområden, men målen nås inte inom alla områden och det finns skillnader inom länet. Fortsatta åtgärder behövs för att länets befolkning ska ha en tillgänglig primärvård som erbjuder kontinuitet och där prevention är ett självklart inslag i verksamheten. Det är viktigt med fortsatt dialog med de hälsocentraler som inte når målen.

Sammanfattning

Beställaren följer ett antal indikatorer som redovisas i delårsrapport. Beställaren för dialog kontinuerligt med verksamheten om områden med bristande resultat och låg måluppfyllelse. Uppföljningen visar resultatförbättring inom flera områden, det finns dock förbättringspotential på vissa hälsocentraler. Telefontillgänglighet har varit ett särskilt fokusområde. Resultaten har förbättrats på de hälsocentraler som hade låg måluppfyllelse. Måluppfyllelse inom barnhälsovård varierar. Det finns anledning även fortsättningsvis till dialog med hälsocentraler med låg måluppfyllelse. Dokumenterat levnadsvanearbete riktad mot två valda riksgupper visar bättre resultat än tidigare. Norrbottens hälsosamtal är en riktad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande intervention på befolkningsnivå med huvudsyfte att minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom. Det genomfördes fler hälsosamtal under aktuella tidsperioden än under motsvarande period året före. Det krävs aktiva åtgärder från länets hälsocentraler för att målet med att 25 procent av målgruppen har genomfört hälsosamtal under detta år ska nås.

Ärendet

Vårdval Norrbotten infördes 1 januari 2010 med utgångspunkten att invånarna själva skall ges möjlighet att välja hälsocentral. Alla aktörer i vårdvalet, oavsett driftsform, har samma uppdrag. De ska leverera en kvalitativt god primärvård utifrån regionens beställning. Hälsocentralerna ska erbjuda en trygg och säker vård och uppfylla samma krav på kvalitet, kompetens och tillgänglighet.

I Norrbotten finns totalt 30 hälsocentraler, av dessa drivs 26 i egen regi. Antalet hälsocentraler har de senaste åren minskat genom sammanslagning eller nedläggning av hälsocentraler, den utvecklingen fortsätter under 2018. Ma-

joriteten av norrbottningarna (86 procent) får sin primärvård via Region Norrbottens hälsocentraler. Antalet listade på länets privata hälsocentraler ökar något, sammanlagt är drygt 35 000 norrbottningar listade på en privat hälsocentral. 59 procent av norrbottningarna har gjort ett aktivt vårdval.

Länssnittet för telefontillgänglighet är 88 procent, vilket är bättre än motsvarande period året före då länssnittet var 85 procent. Beställaren har haft särskild uppföljning med de hälsocentraler som har bristande telefontillgänglighet. Resultaten har förbättrats. Telefonrådgivning 1177 har på dagtid tidigare skötts av hälsocentraler. Sedan februari har Norrbotten en centraliserad telefonrådgivning 1177 på dagtid vilket bör innebära en viss avlastning gällande telefonärenden på hälsocentraler.

Äldre patienter med många förskrivna läkemedel bör ha en årlig dokumenterad läkemedelsgenomgång. Resultaten visar att 24 procent av patienter 75 år eller äldre med fem eller fler uthämtade läkemedel hade en dokumenterad läkemedelsgenomgång. Målet är 50 procent. Resultaten förbättras, länssnittet året före för samma period var 18 procent.

Från och med 2014 är målgruppen för levnadsvaneåtgärder två riskgrupper. Den ena gruppen är patienter med diabetes, högt blodtryck och/eller övervikt. Den andra gruppen handlar om patienter med psykisk ohälsa (depression, ångest och sömnstörning). Indikatorer som följs är andel patienter med dokumenterad riskbedömning (alkohol, fysisk aktivitet, matvanor och tobak) samt andel åtgärder enligt riktlinjer vid konstaterad risk. Resultaten har förbättrats och detta är glädjande och tyder på att hälsocentraler i allt större grad involverar levnadsvanearbetet i vårdkontakter, i alla fall när det gäller dessa två valda riskgrupper. Det finns en ekonomisk ersättning, som är kopplad till dessa indikatorer. Fortsätter resultatförbättringen så finns det förutsättningar att majoriteten av hälsocentraler får ta del av dessa stimulansmedel.

Norrbottens hälsosamtal är en riktad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande intervention på befolkningsnivå med huvudsyfte att minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom. Hälsosamtal skall erbjudas personer listade vid hälsocentralen som under året fyller 30, 40, 50 eller 60 år. Antalet genomförda hälsosamtal under aktuella tidsperioden var totalt 756. Detta är en ökning jämfört med samma period föregående år, då genomfördes 593 hälsosamtal. Målet är att 25 procent av målgruppen har genomfört hälsosamtal. Under aktuella perioden har sex procent av målgruppen genomfört hälsosamtal. Ett antal hälsocentraler hade inga genomförda hälsosamtal under första kvartalet. Dessa hälsocentraler fick begäran om rättelse vilket innebär att de fick svara varför det såg ut på detta sätt och redogöra för en handlingsplan för resten av året. Det finns fortfarande några hälsocentraler som har bara några enstaka eller inga registrerade genomförda hälsosamtal. Beställaren fortsätter att följa upp särskilt dessa hälsocentraler, men aktiva åtgärder krävs av alla hälsocentraler för att målet ska nås.

För barnhälsovård redovisas resultat för hembesök hos familjer med ett nyfött barn och depressionsscreening för nyförlösta. Länssnittet för hembesök hos familjer med ett nyfött barn är 69 procent. Målet, som är 70 procent, nås av majoriteten av hälsocentralerna. Sju hälsocentraler har resultat under 50 procent. Beställaren har begärt rättelse av de hälsocentraler som har lägsta måluppfyllelsen. Viss förbättring har skett på de hälsocentraler som hade lägsta resultaten. Beställaren fortsätter att följa upp särskilt dessa hälsocentraler.

Depressionsscreening för nyförlösta ligger på 65 procent, vilket är bättre än samma period året före då länssnittet var 59 procent. Målet är 90 procent. Det finns vissa undantag t.ex. annat modermål än svenska eller pågående behandling för psykisk ohälsa som gör att alla i målgruppen inte erbjuds depressionsscreening. Länsenheten för föräldra- och barnhälsa har tagit fram material på flera språk och har haft utbildning i depressionsscreening, detta har påverkat resultaten gynnsamt. Tre hälsocentraler har resultat under 50 procent. Beställaren har begärt rättelse av de hälsocentraler som har lägsta måluppfyllelsen. Viss förbättring har skett på de hälsocentraler som hade lägsta resultaten. Beställaren fortsätter att följa upp särskilt dessa hälsocentraler.

Bilagor:

Vårdval Primärvård, Uppföljning januari-augusti 2018

Vårdval Primärvård, Resultatbilaga januari – augusti 2018

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi och planeringsdirektör, Ekonomi- och planeringsavdelningen

Divisionschef för Division Närsjukvård